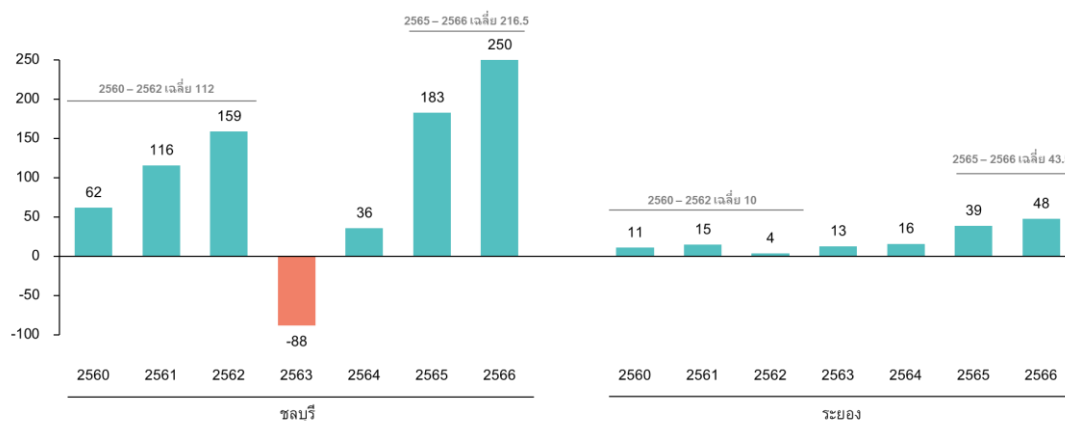

ภาพรวมธุรกิจ

- ธุรกิจร้านอาหารในจังหวัดท่องเที่ยวภาคตะวันออก ในปี 2566 มีผู้ประกอบการที่จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้ารายจังหวัด คือ ชลบุรี 2,491 ราย และ ระยอง 230 ราย เติบโตจากปี 2565 ที่ 6.4% และ 26.4% ตามลำดับ ซึ่งธุรกิจร้านอาหารในทั้ง 2 จังหวัด มีปัจจัยสนับสนุนและกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน โดยชลบุรีจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติเป็นปัจจัยสนับสนุน ขณะที่ระยองจะมีนักท่องเที่ยวชาวไทย และกลุ่มคนทำงานที่เป็นประชากรแฝงเป็นปัจจัยสนับสนุน ส่งผลให้ช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ที่มีการล็อกดาวน์และปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ได้รับผลกระทบแตกต่างกัน ทั้งในเชิงจำนวนผู้ประกอบการ และรายได้
- สถานการณ์ด้านจำนวนผู้ประกอบการหลังการเปิดประเทศเต็มรูปแบบ ในปี 2565 จำนวนร้านอาหารจดทะเบียนใหม่สุทธิในจังหวัดชลบุรีเฉลี่ยปีละ 216.5 ราย และจังหวัดระยองเฉลี่ยปีละ 43.5 ราย สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนโควิด-19 (2560-2562) โดยในปี 2563 ผู้ประกอบการร้านอาหารได้รับผลกระทบอย่างมาก โดยมีการเลิกกิจการสุทธิถึง 88 ราย จากที่เคยมีการจดทะเบียนเพิ่มสุทธิเฉลี่ยถึง 112 รายต่อปี ขณะที่ผู้ประกอบการร้านอาหารในจังหวัดระยองมีการจดทะเบียนใหม่สุทธิ 13 ราย สูงกว่าค่าเฉลี่ยในอดีตที่ 10 รายต่อปี สวนทางกับจังหวัดชลบุรี แม้จะถูกคำสั่งล็อกดาวน์และ ไม่มีการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเช่นเดียวกัน

รูปที่ 1 ปริมาณร้านอาหารที่จดทะเบียนใหม่สุทธิของจังหวัด ชลบุรี และ ระยอง ในช่วงปี 2557 – 2566 (ราย)

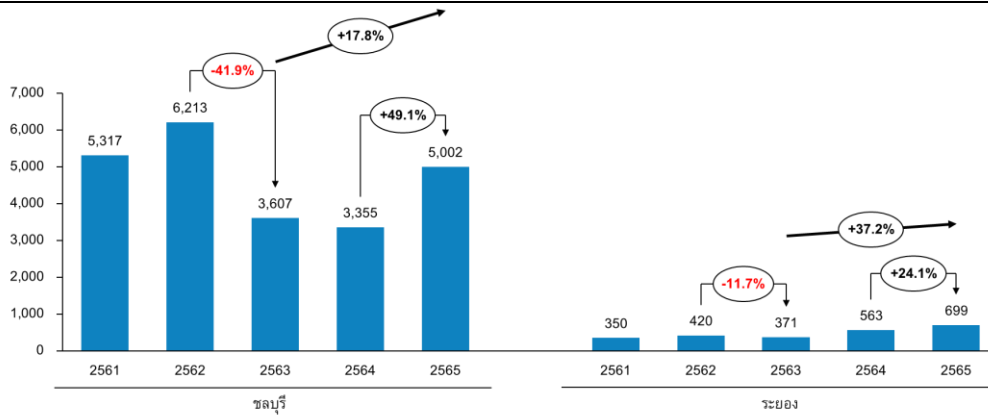
ที่มา : รวบรวมโดยวิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์แอนด์เอนด์ได้จากข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจ และ BOL

- สถานการณ์ด้านรายได้ของธุรกิจร้านอาหารในจังหวัดชลบุรี มีการฟื้นตัวมาอยู่ที่ 5,002 ล้านบาท ในปี 2565 เติบโตจากปี 2563 ที่ 17.8% ต่อปี แต่ยังต่ำกว่าช่วงก่อนโควิด-19 ขณะที่ธุรกิจร้านอาหารในจังหวัดระยองมีรายได้ ในปี 2565 ที่ 699 ล้านบาท เติบโตจากปี 2563 ที่ 37.2% ต่อปี สูงกว่าช่วงก่อนโควิด-19 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าธุรกิจร้านอาหารในจังหวัดชลบุรีได้รับผลกระทบจากการล็อกดาวน์ และปิดประเทศมากโดยจำนวนนักท่องเที่ยวรวมในปี 2563 อยู่ที่ 7.5 ล้านคน ลดลงจากปี 2562 ถึง 59.8% และมีอัตราการรายได้ที่ลดลงถึง 41.9% และเมื่อเปิดประเทศให้มีการท่องเที่ยวในประเทศ และรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในปลายปี 2565 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวรวมราว 14.7 ล้านคน จึงมีการอัตราการฟื้นตัวของรายได้ที่ 49.1% ขณะที่จังหวัดระยองมีรายได้ในปี 2563 ลดลงที่ 11.7% และกลับมาเติบโตในปี 2565 ที่ 24.1% แม้มีจำนวนนักท่องเที่ยวรวมเพิ่ม 102.4% จากปี 2564 เพราะจังหวัดระยองได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นส่วนใหญ่ ต่างจากชลบุรีที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวจุดหมายของชาวต่างชาติ

Disclaimer:

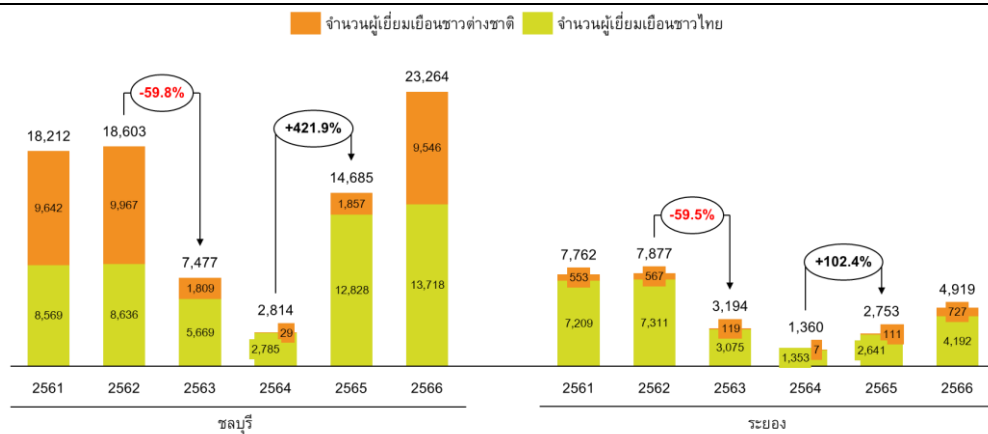
ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เอนด์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

รูปที่ 2 รายได้ของธุรกิจร้านอาหารจังหวัด ชลบุรี และ ระยอง ในช่วงปี 2561- 2565* (ล้านบาท)

ที่มา : รวบรวมโดยวิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์แอนด์เอน์ท์ได้จากข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจ และ BOL
 *ข้อมูลรายได้ของนิติบุคคลส่วนใหญ่ที่มีการส่งงบการเงินล่าสุด เป็นข้อมูลปี 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 6 มีนาคม 2567)

รูปที่ 3 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักในจังหวัด ชลบุรี และ ระยอง ช่วงปี 2561- 2566 (พันคน)

ที่มา : รวบรวมโดยวิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์แอนด์เอน์ท์ได้จากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

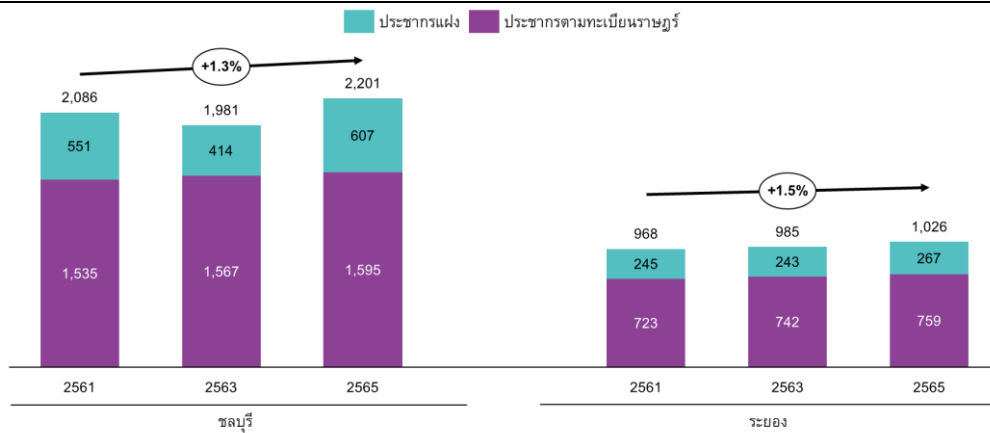
- ทั้งนี้ พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยหลังโควิดที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ช่วงปี 2565-2566 มีปริมาณชาวไทยเลือกเดินทางมาจังหวัดชลบุรี ราว 12-13 ล้านคน มากกว่าช่วงก่อนโควิดที่ระดับ 8.5 ล้านคน จากข้อมูลของกองวิจัยการตลาดท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่า 1. มีสัดส่วนการใช้รถยนต์มากขึ้น 2. มีจุดหมายปลายทางที่ไกลขึ้น 3. ระยะเวลาท่องเที่ยวสั้นลง หรือไม่ค้างคืนมากขึ้น 4. งบประมาณในการท่องเที่ยวลดลง แต่มีความคุ้มค่ามากขึ้น และด้วยจังหวัดชลบุรีที่มีพื้นที่ท่องเที่ยวหลากหลาย เช่น เมืองพัทยา ชายหาดบางแสน และเดินทางง่ายใช้เวลาจากกรุงเทพฯ ราว 2 ชม. เป็นตัวเลือกอันดับต้นๆ ของนักท่องเที่ยวจากพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมาณพลมากขึ้น
- ส่วนการเติบโตของจำนวนประชากรในพื้นที่ ซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าพื้นฐานของทั้งจังหวัดชลบุรี และระยองมีการเติบโตอย่างช้าๆ ในช่วงปี 2561 - 2565 ที่ราว 1.3% และ 1.5% ตามลำดับ โดยทั้งจังหวัดชลบุรี และระยองเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนของประชากรแฝงสูงถึงราว 26-27% เนื่องจากเป็นพื้นที่ในเขต EEC ประกอบด้วยนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรือน้ำลึกหลายแห่ง จึงมีปริมาณแรงงานทั้งชาวไทย และต่างชาติที่เดินทางมาทำงานจำนวนมาก ซึ่งในปี 2563 จำนวนประชากรแฝงในพื้นที่จังหวัดชลบุรีอยู่ที่ 414,000 คน ลดลงจากปี 2561 ราว 25% ขณะที่ประชากรแฝงในจังหวัดระยองในปี 2563 อยู่ที่ 243,000 คน ลดลงจากปี 2561 ราว 0.8%

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลเชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เอน์ท์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

รูปที่ 4 จำนวนประชากร และประชากรแฝงในจังหวัด ชลบุรี และ ระยอง ช่วงปี 2561- 2565 (พันคน)

ที่มา : รวบรวมโดยวิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์แอนด์เฮอร์สจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (ข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 6 มีนาคม 2567)

แนวโน้มธุรกิจ

- ภาพธุรกิจร้านอาหารในจังหวัดท่องเที่ยวภาคตะวันออกในระยะ 1 ปีข้างหน้ามีแนวโน้มเติบโตดี จากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยรวมราว 35 ล้านคน ซึ่งแม้ว่าในปี 2566 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดชลบุรีและระยองจะกลับมาที่ระดับก่อนโควิดแล้ว แต่จากการที่สนามบินนานาชาติอู่ตะเภาเปิดรับเที่ยวบินตรงจากรัสเซีย ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติหลักในพื้นที่จังหวัดชลบุรี และระยอง ตั้งแต่พฤศจิกายน 2566 ที่จะช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมากขึ้น นอกจากนี้ จังหวัดชลบุรีจะยังได้รับอานิสงค์จากการก่อสร้างและปรับปรุงเส้นทางของถนนพระราม 2 ไปจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวไทยมีแนวโน้มหลีกเลี่ยงเส้นทางดังกล่าว และหันมาท่องเที่ยวในพื้นที่ของจังหวัดชลบุรีแทน
- การขยายการลงทุนในพื้นที่ EEC ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจะยิ่งช่วยกระตุ้นจำนวนประชากรในพื้นที่ โดยในปี 2566 มีจำนวนโครงการขอส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ EEC จำนวน 812 โครงการเพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 38.1% ซึ่งจำนวนโครงการในพื้นที่จังหวัดชลบุรีและระยองเพิ่มขึ้นถึง 52.4% และ 25.7% ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่าการลงทุนราว 350,000 ล้านบาท คาดว่าจะทำให้มีจำนวนแรงงานที่เป็นประชากรแฝงจากกรุงเทพฯ จังหวัดข้างเคียง และแรงงานชาวต่างชาติเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความต้องการใช้บริการร้านอาหารในพื้นที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน
- อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารต้องเร่งสร้างอัตลักษณ์อย่างรอบคอบเพื่อรักษาอัตราการทำการกำไรของธุรกิจ ภายใต้การแข่งขันที่สูงขึ้น เนื่องจากปัจจุบันมีจำนวนร้านอาหารใหม่ที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และร้านอาหารเดิมมีการปรับปรุงและตกแต่งบรรยากาศให้ดูทันสมัย และดึงดูดนักท่องเที่ยว ในขณะที่ราคาค่าบริการปรับปรุงตกแต่งอาคารและราคาวัสดุก่อสร้างส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับสูงกว่าช่วงก่อนหน้า และธุรกิจไม่สามารถกระจายภาระดังกล่าวให้แก่ผู้บริโภคในรูปแบบค่าอาหารและบริการได้มากนัก จากพฤติกรรมของผู้บริโภคที่จำกัดงบประมาณการใช้จ่ายลงเมื่อเทียบกับในอดีต

ผู้จัดทำบทวิเคราะห์

นายันทพงษ์ พันทวีศักดิ์ (nantapongp@lhb.com.th)

วิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์แอนด์เฮอร์ส

ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮอร์ส จำกัด (มหาชน)

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮอร์ส จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง